Fynd av mätarmyggor i Sverige (Dipt., Thaumaleidae)

HUGO ANDERSSON

Andersson, H. Fynd av mätarmyggor i Sverige (Dipt., Thaumaleidae). [Records of Thaumaleidae from Sweden (Diptera)]. – Ent. Tidskr. 98:77–78 (1977). Lund, Sweden 20 September 1977. ISSN 0013-886X.

New records are listed for *Thaumalea truncata* Edw. and *Th. testacea* Ruthe from the southernmost Swedish provinces Skåne and Halland.

H. Andersson, Dept. of Zoology, University of Lund, S-223 62 Lund, Sweden.

År 1949 anmälde Bo Tjeder det första svenska fyndet av en representant för familjen Thaumaleidae, mätarmyggor, nämligen *Thaumalea truncata* Edw. (under namnet *Th. tricuspis* Tjed.) från Sk., Ravlunda och Vitemölla. Ytterligare fynd anmäldes från Öl., St. Rör, och Sk., Kullaberg (Tjeder 1950, 1953). På Entomologiska Sällskapets sammanträde i sept. 1953 anmälde Sven Berdén arten *Thaumalea testacea* Ruthe som ny för Sverige, tagen i Sk., Veberöd, Hasslemöllan (Brinck 1957). Arterna förekommer tillsammans på åtminstone två lokaler på Kullaberg, nämligen dels i Ransviksbäcken, dels i en källa och ett fuktstråk utefter staketet mellan naturskyddsområdet och Mölle samhälle strax intill Nedre grinden vid badplatsen Solvik. Utom på dessa platser har jag tagit båda arterna i Halland.

I Entomologiska muséets i Lund samlingar finns även opublicerat material från ett par andra orter i Skåne. Dr. Bo Tjeder har godhetsfullt ställt fynddata ur sin samling till mitt förfogande. Följande uppgifter eller material föreligger:

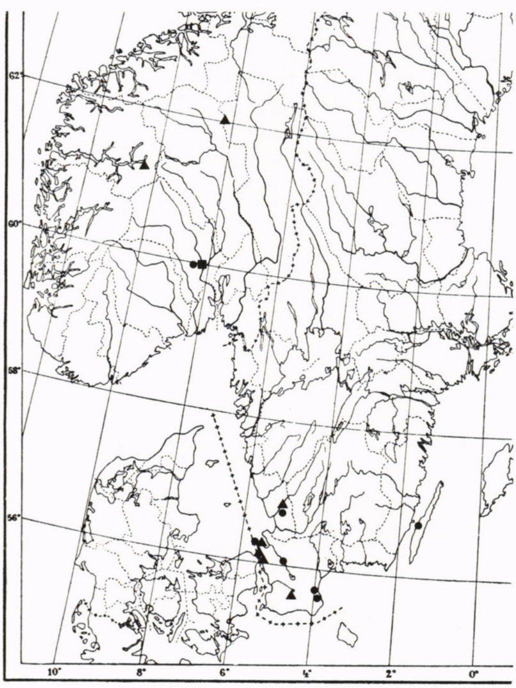

Fig. 1. Utbredningen i Skandinavien av *Thaumalea truncata* Edw. (●), *Th. testacea* Ruthe (▲) och *Th. caudata* Bezzi (■).

The Scandinavian distribution of *Thaumalea truncata* Edw. (●), *Th. testacea* Ruthe (▲), and *Th. caudata* Bezzi (■).

Thaumalea truncata Edwards (Syn.: *Th. tricuspis* Tjeder)

Sk.: Vitemölla, Mölleån (Tjeder 1950); Ravlunda, Kyrkbyn (Tjeder 1950); Skäralid, 27.6.53, 1 ♂, S. Berdén; Kullaberg, Ransviksbäcken, 1.7.52, 2 ♂, 5.7.52, 2 ♂ 2 ♀, 7.7.52, 3 ♀, B. Tjeder (Tjeder 1953); 19–21.6.53, 6 ♂ 2 ♀, S. Berdén (Berdén *in* Brinck 1957); 11.7.67, 6 ♂, 18.7.68, 1 ♂, 18.6.73, 2 ♂, 25.6.73, 5 ♂ 1 ♀, H. Andersson; Kullaberg, Ablahamn, 18.6.73, 1 ♂, H. Andersson; Kullaberg, Nedre grinden, 11.7.67, 2 ♂ H. Andersson. – *Hall.:* Breared, Klövberget, 9.8.74, 24 ♂ 21 ♀, H. Andersson. – *Öl.:* St. Rör (Tjeder 1951).

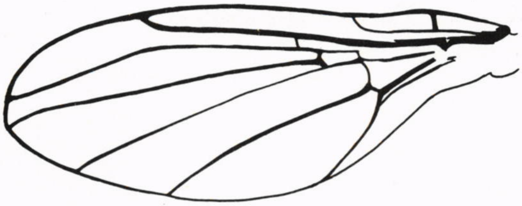

Fig. 2. Vinge av *Thaumalea truncata* Edw.

Wing of *Thaumalea truncata* Edw.

Thaumalea testacea Ruthe (Syn.: *Chenesia obscura* Zetterstedt)

Sk.: Veberöd, Hasslemöllan, 20.9.53, 3 ♂ 2 ♀, S. Berdén (Berdén *in* Brinck 1957); Helsingborg, 4.8.13, 1 ♀, 1.10.28, 2 ♂, 31.8.31, 1 ♀, O. Ringdahl; Hittarp, 6.11.32, 3 ♂, O. Ringdahl; Kullaberg, Ransviksbäcken, 16.9.63, 1 ♂, 21.9.63, 1 ♀, B. Tjeder; 7.6.63, 13 ♂ 4 ♀, 6.8.65, 2 ♂, 11.7.67, 5 ♂, 4.8.69, 9 ♂ 3 ♀, 6.8.75, 5 ♂, H. Andersson; Kullaberg, Nedre grinden, 6.6.63, 1 ♂, 7.6.63, 1 ♂, 11.7.67, 1 ♂, H. Andersson. – *Hall.:* Enslöv, Årnilt 26.6.67, 2 ♂, H. Andersson.

Mätarmyggorna utgör en liten välavgränsad familj och är lätta att känna igen på vingarnas ribbmönster (fig. 2). De är representerade på alla kontinenterna inom tempererade och kalla områden. I Europa finns närmare 40 arter, de flesta representerade i Alperna (22 arter, varav 14 endemiska). Artrika områden är även Karpaterna (10 resp. 5 arter) och Balkan (8 resp. 5 arter).

De fullbildade myggorna påträffas i bäckraviner med frodig lövskogsvegetation eller vid översilade klippväggar på berg och åsar. Larverna lever i vatten, antingen på stenar i friskt, rinnande vatten eller i mosskiktet på under längre perioder översilade klippor. *Th. testacea* togs i Halland på en översilad klippvägg på västsidan av en ås med bok–ekskog, björk, al, sälg och hassel. *Th. truncata* togs i Halland utefter en ett par meter bred, stenig, ganska hastigt rinnande bäck. Omgivningarna bestod av bok–ekskog, med hassel, al och sälg närmast bäcken.

Litteratur

Brinck, P., 1957. Från Entomologiska Sällskapets i Lund förhandlingar åren 1953–1956. – Opusc. Ent. 22:79–86.

Tjeder, B., 1949. The identity Chenesia obscura Zett. (Dipt. Thaumaleidae). – Opusc. Ent. 14:105–106.

– 1949. The first Swedish representative of the family Thaumaleidae (Dipt. Nemat.). – Opusc. Ent. 14:106–109.

– 1950. Mätarmyggor – vår nyaste insektfamilj. – Faunistisk Revy 1950, sid. 53–55.

– 1951. Med Kiviks sand i skorna. – Sveriges Natur 1951, sid. 58–75.

– 1953. Bland harkrank, mygg och annat på Kullaberg. – Fauna och Flora 1953, sid. 207–218.